

zaaknummer 2011 T 542

Datum beslissing 2 juli 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam,

tegen:

(wijlen) [naam],
geboren op [datum] , overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
ten tijde van de in de klacht beschreven gebeurtenissen lid van de
Minderbroeders Franciscanen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 6 januari 2012. Op 1 maart 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], minister provinciaal van de Minderbroeders Franciscanen.

Op 31 mei 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. S.S. van Gijn.

Namens de Congregatie is verschenen de heer [naam], minister provinciaal van de Minderbroeders Franciscanen.

2. De klacht

2.1 Klager was circa elf à twaalf jaar oud toen hij in het kerkkoor zong van de parochie [naam] in [plaats]. Aangeklaagde kwam jaarlijks een week naar [plaats]. Onder pastoor [naam] werd er jaarlijks een zogenaamde missieweek gehouden. Twee op uitnodiging aanwezige paters preekten in die week. Aangeklaagde was een van deze paters. Toen klager op een morgen solo gezongen had werd hij onderaan de trap opgewacht door aangeklaagde die hem uitvoerig complimenteerde met zijn zang. Aangeklaagde vroeg hem even mee te gaan. In de gang tussen de kerk en de pastorie drukte aangeklaagde zich tegen klager aan en begon hem te tongzoenen. Ter zitting heeft klager aangevuld dat hij zich herinnert dat aangeklaagde hem fors tegen een nogal ruwe muur aandrukte en aangeklaagde wild tegen hem aanreed terwijl hij klager (tong)zoende. In dezelfde week heeft dit voorval zich nog

eenmaal herhaald. Ook dit vond plaats na een mis in dezelfde gang. De tweede keer pakte aangeklaagde ook de hand van klager beet en drukte die ter hoogte van het geslachtsdeel van aangeklaagde tegen zijn pij aan.

2.2 Klager is gedurende zijn leven seksueel geremd. Ook heeft dit de nodige invloed gehad op zijn huwelijk. Klager komt moeilijk los van hetgeen hem in die week tot twee maal toe is overkomen. Deze gebeurtenissen maken een groot deel van zijn leven uit. Klager heeft pas later, toen hij in relatietherapie was, het verband met de omschreven gebeurtenissen gelegd. Ook toen pas heeft hij zijn echtgenote verteld over zijn ervaringen.

2.3 Klager wenst dit hoofdstuk te kunnen afsluiten en wil dit bereiken door het indienen van zijn klacht.

3. Het verweer

De minister provinciaal [naam] heeft vanaf het begin meegewerkt met klager om een klacht in te dienen en zijn vragen te beantwoorden. Hij heeft deze medewerking gegeven omdat al langer bekend is dat rondom aangeklaagde sprake was van mogelijk seksueel misbruik. Die geruchten betroffen de periode dat aangeklaagde priester was van het Aartsbisdom Utrecht. Ondanks dat er geen getuigen zijn die kunnen bevestigen hetgeen klager is overkomen, heeft [naam] geen reden om zich te verzetten of te verweren. Hij biedt zijn oprechte excuses aan voor hetgeen klager is overkomen. In een gesprek tussen klager en [naam] dat op 3 juni 2010 heeft plaatsgevonden is al aan de orde gekomen dat in het persoonsarchief van aangeklaagde niets blijkt dat duidt op seksueel misbruik, ook is niet duidelijk waarom hij is uitgetreden. Wel is uit het bestuursarchief, dat bij het Utrechtse Rijksarchief gedeponereerd is, gebleken dat aangeklaagde psychiatrische hulp heeft moeten zoeken. Het spijt [naam] dat klager geruime tijd in de veronderstelling is geweest dat zijn klacht door de commissie Deetman behandeld zou worden. [naam] hoopt van harte dat klager zich in de uitkomst van het advies kan vinden, hij op die manier erkend wordt voor hetgeen hem overkomen is en dat dit bijdraagt aan de uiteindelijke verwerking. Als een afrondend persoonlijk gesprek hierbij een bijdrage kan leveren, is [naam] hiertoe van harte bereid. Ter zitting heeft hij dit nogmaals bevestigd.

4. De beoordeling

4.1 Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3. van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten of ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2 Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten gepleegd door aangeklaagde moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3. van de Procedure.

4.3 Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze

feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat klager twee maal misbruikt is doordat aangeklaagde hem getongzoend heeft en zijn lichaam hevig tegen dat van klager heeft aangedrukt. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunt de verklaring van [naam] hetgeen door klager is gesteld. De klachtencommissie heeft in een advies van 14 november 2011 onder zaaknummer 2010 T 012 geadviseerd zijn klacht tegen aangeklaagde gegrond te verklaren. In deze zaak heeft aangeklaagde onder meer [naam] op zijn mond gezoend.

4.4 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas circa tien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een gezaghebbend persoon.

4.5 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De minister provinciaal heeft daartoe een eerste stap gedaan door ook ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6 Klager heeft vooralsnog niet verzocht om financiële compensatie. De Klachtencommissie kan hier ook niet over adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de minister provinciaal kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de minister provinciaal Minderbroeders Franciscanen de klacht gegrond te verklaren en nogmaals het klager aangedane leed te erkennen en verontschuldigen daarvoor aan te bieden.

Dit advies is vastgesteld op 2 juli 2012 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, mr. F.A.A. Duynstee en drs. Th.M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door mr. S. Westerdijk, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de minister provinciaal en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de minister provinciaal binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de minister provinciaal daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

zaaknummer 2011 T 542

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de minister provinciaal.